	8-B SINIFI TÜRKÇE DERSİ MEB YAYINLARI GÜNLÜK PLANI	
DERS	**TÜRKÇE**	
SINIF	**8-A**	
ÜNİTE	**OKUMA KÜLTÜRÜ**	
KONU	**ÖĞRENCİLERİN DİJİTAL OKUMA KÜLTÜRÜ**	
SÜRE	**5 Ders saati**	
TARİH	**21/25-09-2026**	
	KAZANIMLAR	
KAZANIMLAR	T.8.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur. T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder. T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar. T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar. T.8.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar >Metin içi ve metin dışı anlam ilişkisi kurulur. T.8.3.26. Metin türlerini ayırt eder. T.8.1.14. Dinleme stratejilerini uygular. T.8.3.30. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır. T.8.3.34. Okuduklarında kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler T.8.4.11. Formları yönergelerine uygun doldurur. T.8.4.13. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler	
YÖNTEM VE TEKNİKLER	**Soru cevap, Gösteri, Drama, Eğitsel oyun, Konuşma halkası, İstasyon, Beyin fırtınası, Sunuş, Buluş, Tartışma**	
ÖLÇME DEĞERLENDİRME	**Boşluk doldurma, Açık uçlu soru, Sözcük ilişkilendirme, Çoktan seçmeli soru, Kısa cevaplı soru, Kavram haritası, Çalışma yaprağı, Tema değerlendirme.**	
ÖĞRENME ÖĞRETME	. Metne hazırlık bölümünde bulunan sorular cevapladıktan sonra ders kitabının 16. Sayfasında yer alan ÇAMUR TABLETTEN ELEKTRONİK TABLETE: KİTAP adlı metin sesli olarak okunacak. Metnin konusu ve görselleri üzerinde durulduktan sonra etkinliklere geçilecek. **1. etkinlik:** Metinde geçen ve anlama bilinmeyen sözcük ve sözcük grupl belirlenerek bunların anlamlarını tahmin edilecek. Tahminlerin doğruluğ sözlükten kontrol edilecek**. 2. Etkinlik:** Etkinlikte verilen sorular okunan metne göre cevaplanacak. Düşünceyi geliştirme kime yollarından hangilerini kullanıldığı örneklerle açıklanacak. **3. Etkinlik**: etkinlikte veril özelliklerden hangilerinin okuma metninde bulunduğu işaretlenecek. Bu işaretlemelerden metnin türü bulunacak. **4. Etkinlik**: Geleneksel kitaplar ile elektronik kitapları karşılaştıracağınız bir konuşma metni hazırlanıp sınıfa sunulacak. **5. Etkinlik**: bir roman kahramanıyla birlikte geçireceğimiz maceranın hikayesi yazılacak. **6. Etkinlik**: etkinlikteki cümlelerde yer alan fiilimsiler in altları çizilecek ve içinde fiilimsi bulunan üç cümle yazılacak . Kitap okumanın ruhsal sağlığımıza etkileri ile ilgili bir araştırma yapılacak.	
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR	**19 Eylül Gaziler Günü**	
OKUL DIŞI ÖĞRENME		
	Gülcan Aksan	**21/25-09-2026**
	Ders öğretmeni	***FATİH GÜNGÖR / Okul Müdürü***

HAZIRLIK Ve etkinlik çalışmalarının cevapları için arka sayfaya bak.:

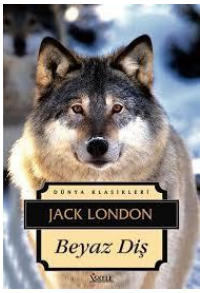
METNE HAZIRLIK CEVAPLARI

1. Sınıfa getirdiğiniz kitabınızı arkadaşlarınıza tanıtınız. Bu kitabı neden sevdiğinizi açıklayınız.

Beyaz Diş, Jack London tarafından yazılan ve vahşi doğada büyüyen yarı kurt yarı köpek Beyaz Diş 'in yaşam mücadelesini anlatan etkileyici bir romandır. Beyaz Diş, insanların ve hayvanların dünyasında sevgi, korku, şiddet ve dostluk gibi duygularla karşılaşır; zamanla güvenmeyi ve sevmeyi öğrenir. Roman, doğanın zorlu koşullarını, hayatta kalma mücadelesini ve sevginin canlılar üzerindeki değiştirici gücünü sürükleyici bir dille anlatır. Yapı Kredi Yayınları: 320 sayfa

2. Sizce iyi bir kitabın özellikleri nelerdir? Açıklayınız.

İyi bir kitap, okuyucunun zihninde ve duygusal dünyasında kalıcı bir iz bırakan, edebi veya düşünsel açıdan nitelikli eserdir.

Öğretmeniniz metni okurken onu dikkatle dinleyiniz.
Ardından siz de metni sesli okuyunuz.

ETKİNLİK CEVAPLARI

1. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki ipuçlarından hareketle metinde geçen kelimeleri bularak örnekteki gibi yazınız.

Canlandırmak, film, aktarmak: animasyon

Araç, gereç, belge: materyal

İşaret, sembol, nesne: simge

Ahlak bilimi ahlaki töre: etik

B) İpuçlarından hareketle bulduğunuz kelimelerin anlamlarını TDK'nin genel ağ adresindeki sözlüklerden veya TDK tarafından hazırlanan basılı sözlüklerden araştırınız.

TDK'ye göre sözcük anlamları:

Animasyon: Canlandırma (bir görüntüyü, nesneyi hareketli hâle getirme; çizgi film tekniği).

Materyal: 1. Gereç, malzeme. 2. Yazılı, sözlü, görüntülü, kaydedilmiş her türlü belge.

Simge: Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi belirten somut nesne veya işaret; sembol, timsal.

Etik: 1. Töre bilimi, ahlak bilimi. 2. Ahlaki, ahlakla ilgili. 3. Çeşitli meslek kolları arasında tarafların uyması veya kaçınması gereken davranışlar bütünü.

2. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki soruları okuduğunuz metinden hareketle sözlü olarak cevaplayınız.

1. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren "okuma" kavramının çerçevesinde hangi temel değişiklikler yaşanmıştır?

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ekonomik, teknolojik ve sosyal gelişmelerle okuma kavramı genişlemiş; dijital okuryazarlık, medya okuryazarlığı, görsel okuryazarlık gibi yeni terimler ortaya çıkmış, bilgi kâğıttan dijital ortama taşınmıştır.

2. "Dijital okuryazarlık, herhangi bir yazılımı kullanmaktan çok daha fazlasını içermektedir." cümlesiyle anlatılmak istenen temel düşünce nedir?

Dijital okuryazarlığın sadece alfabeyi tanımak veya resim-grafik çözümlemekle sınırlı olmadığı; duyulan ve izlenenler arasında da anlam kurabilmeyi kapsayan geniş bir beceri olduğu anlatılmak istenmiştir.

3. Dijital okumayı bireysel ve tek yönlü bir etkinlik olmaktan çıkaran unsur nedir?

Bireyin içinde bulunduğu toplumla etkileşime girmesi ve ortak paylaşımların gerçekleşmesi, dijital okumayı sosyo-bilişsel bir etkinliğe dönüştüren unsurdur.

4. Bir öğretmen olduğunuzu hayal ediniz. Metindeki öneriler doğrultusunda öğrencilerinizin okuma tutumlarını geliştirmek için sınıfınızda nasıl bir yöntem izlerdiniz? Örnekler vererek açıklayınız.

(Kişisel/öğretmen bakış açısıyla) Hem basılı hem dijital materyalleri derste birlikte kullanır, öğrencilere güvenli internet kullanımı konusunda rehberlik eder, sınıfta e-kitap ve interaktif içeriklerle (video, animasyon) okuma etkinlikleri düzenler; örneğin bir haftayı basılı kitap okumaya, diğerini tablet üzerinden dijital metin okumaya ayırıp karşılaştırma yaptırabilirim.

5. Dijital okuma kültürünün gelecekteki yaşamımıza etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz? Yaşamınızdan örnekler vererek açıklayınız.

(Kişisel görüş) Dijital okuma kültürünün gelecekte hayatımızda daha da yaygınlaşacağını, bilgiye erişimi hızlandırdığı için işimize yarayacağını ama geleneksel okumayı da tamamen bırakmamamız gerektiğini düşünüyorum; örneğin ders çalışırken hem kitaptan hem internetten araştırma yapmak bana zaman kazandırıyor.

B) Metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır? Örnekler vererek açıklayınız.

Metinde şu düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır:

1. Tanımlama: Yazar, kavramları açıklarken tanımlamaya başvurmuştur.

Örnek: "Dijital okuryazarlık herhangi bir yazılımı kullanmaktan çok daha fazlasını içermektedir. Dijital okuryazarlık sadece alfabeyi anlama veya resim ve grafikleri çözümleme becerileri ile sınırlı değildir, bireyin duydukları ve izledikleri arasında anlam çıkarabilmeyi de kapsamaktadır."

2. Karşılaştırma: Geleneksel (basılı) okuma ile dijital okuma birbiriyle karşılaştırılmıştır.

Örnek: "Öncesinde resim ve yazı ile kısıtlı basılı metin, görsel ve işitsel açıdan zenginleştirilmiş metinlerle farklı bir boyut kazanmıştır."

3. Örneklendirme: Düşünceler somut örneklerle desteklenmiştir.

Örnek: "Videolar, animasyonlar, filmler, simgeler vb. kaynaklar interaktif bir ortamda sunulmaya başlanmıştır."

4. Sayısal verilerden yararlanma: İstatistiksel veri kullanılarak düşünce güçlendirilmiştir.

Örnek: **"**Yaşları 12-17 arasında değişen çocukların %93'ü çevrimiçi olarak internet kullandıkları (…) düşünüldüğünde önlem almanın önemi daha da ortaya çıkmaktadır."

3. ETKİNLİK

A) Aşağıda verilen özelliklerden hangileri okuduğunuz metinde görülmektedir?

Yanlarına çarpı (X) işareti koyarak belirtiniz.

1. Öne sürülen düşünce kanıtlanmaya çalışılmıştır. ✔
2. Olaya dayalı bir anlatım yapılmıştır. -
3. Nesnel ifadeler kullanılmıştır. ✔
4. Belli bir makam, kurum veya kişiye yazılmıştır. -
5. İçerik, bilimsel bir yaklaşımla ele alınmıştır. ✔

B) Tabloda özelliklerini işaretlediğiniz metin türünü aşağıya yazınız.

Metin türü: Açıklayıcı metin (bilgilendirici metin / makale)

4. ETKİNLİK

A) • Geleneksel kitaplar ile elektronik kitapları karşılaştıracağınız bir konuşma metni hazırlayabilmek için araştırma yapınız.

• Araştırmanızda "edu" ve "gov" uzantılı genel ağ (internet) adreslerinden yararlanınız.

• Konuşmanızı görsel ve işitsel materyallerle destekleyiniz.

• Aşağıda verilen kriterlere uygun bir konuşma planı hazırlayarak planınızı defterinize yazınız.

Yukarıdaki yönerge doğrultusunda " geleneksel kitaplar ile elektronik kitapları karşılaştıran" bir konuşma metni hazırlayacağım.

B) Konuşmanızı, hazırladığınız plan doğrultusunda ve mantıksal bir bütünlük içinde arkadaşlarınıza sununuz.

1. Hangi hitapla başlayacağım?

"Sevgili arkadaşlar, değerli öğretmenim..." şeklinde resmî ama samimi bir hitapla başlanabilir. Ardından dikkat çekici bir soruyla giriş yapılabilir: "Hiç düşündünüz mü, yıllar sonra kitaplığımızda kitap mı, yoksa bir tablet mi olacak?"

2. Konuşmamın içeriğinde neler olacak?

Giriş: Konunun günümüzdeki önemi (dijital okuma kültürünün yaygınlaşması)

Geleneksel kitabın avantajları: göz yorgunluğunun daha az olması, kalıcı öğrenmeyi desteklemesi, kitap-okur arasında fiziksel bir bağ kurması

E-kitabın avantajları: taşınabilirlik (yüzlerce kitabı tek cihazda taşıma), düşük maliyet, her yerden erişim kolaylığı

Araştırma bulgusu: Bazı çalışmalar, kâğıttan okuyup not alan öğrencilerin dijital ekrandan okuyanlara göre konuyu daha kalıcı kavradığını göstermektedir.

Sonuç: İki formatın da bir arada, amaca göre kullanılmasının en doğru yaklaşım olduğu vurgulanabilir.

3. Konuşmamı hangi materyallerle destekleyeceğim?

Basılı kitap ile tablet/e-okuyucu görselinin yan yana gösterildiği bir slayt

Basit bir karşılaştırma tablosu (maliyet, taşınabilirlik, göz sağlığı, kalıcılık)

Kısa bir grafik veya infografik (örneğin gençlerin okuma tercihlerine dair basit bir oran)

4. Ses tonumu ve beden dilimi nasıl kullanacağım?

Giriş kısmında meraklı ve enerjik bir ton kullanılır. Karşılaştırma yapılırken sakin, açıklayıcı bir tonla konuşulur. Önemli noktalarda ses vurgusu artırılır, göz teması dinleyicilerle sürekli korunur, eller doğal jestlerle desteklenir; slayt gösterilirken materyale dönüp işaret etmek etkiyi güçlendirir.

5. Konuşmamı hangi ifadelerle bitireceğim?

"Sonuç olarak, hangi formatı seçersek seçelim önemli olan okuma alışkanlığını sürdürmektir. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim." gibi toparlayıcı ve teşekkür içeren bir kapanış kullanılabilir.

C) Sunumunuzu aşağıdaki değerlendirme ölçütlerine göre değerlendiriniz

	Evet	Hayır	Kısmen
Araştırmamda güvenilir kaynaklardan yararlandım.	x		
Konuşma planı hazırladım.	x		
Konuşmamı görsel ve işitsel materyallerle destekledim.			x
Konuşmamı hazırladığım plan doğrultusunda sundum.	x		
Ses tonumu ve beden dilimi etkili şekilde kullandım.			x
Uygun selam, hitap ve sonlandırma ifadeleri kullandım.	x		

5. ETKİNLİK

A) En sevdiğiniz kitap kahramanının günümüz dünyasında yaşadığını düşünerek onunla geçireceğiniz macerayı anlatan hikâye edici bir metin yazınız. Metninize uygun bir başlık yazmayı unutmayınız.

Heidi'yle Dağların Ötesinde Bir Gün

Sabah erkenden uyandığımda hiç beklemediğim bir şey oldu; pencereme konan minik bir kelebeği takip ederken kendimi hiç tanımadığım yeşil bir vadide buldum. Etrafıma bakınırken uzaktan koşarak gelen sarı saçlı, gülen gözlü bir kız gördüm. Elinde bir keçi ipi vardı ve yanına bir keçi sürüsü eşlik ediyordu. Bu, çocukluğumdan beri hayran olduğum kahraman Heidi'ydi! "Sen kimsin, buraya nasıl geldin?" diye sordu şaşkınlıkla. Ben de ona kendimi tanıttım ve onunla bir gün geçirmek istediğimi söyledim. Heidi gülümsedi, "O zaman gel, sana bugün dünyanın nasıl değiştiğini göstereyim, çünkü ben de merak ediyorum" dedi.

Önce dedesinin dağ evine gittik. Ama ev artık eskisi gibi değildi; çatıda güneş panelleri, mutfakta ise akıllı bir buzdolabı vardı. Heidi hayretle etrafı incelerken, "Bu kutu bana neden konuşuyor?" diye sordu. Ben de ona sesli asistanların ne işe yaradığını anlattım. Heidi bu duruma çok şaşırdı, hatta biraz da tedirgin oldu; ona bunun sadece bir teknoloji olduğunu, korkacak bir şey olmadığını açıkladım.

Sonra köye indik. Heidi'nin en çok merak ettiği şey, herkesin elinde taşıdığı küçük parlak cihazlardı. Bir çocuğa yaklaşıp telefonunu inceledi ve "Bununla arkadaşlarınla nasıl oyun oynuyorsun, dışarıda koşmuyor musunuz?" diye sordu. Bu soru beni düşündürdü. Ona hem dijital oyunları hem de doğada oynanan oyunları anlattım; ikisinin de kendi güzellikleri olduğunu söyledim.

Günün sonunda beni okulun bahçesine götürdü ve orada oturan öğrencilerin tabletlerden ders çalıştığını gördü. Gözleri parladı: "Demek kitaplar hâlâ var ama artık ekranların içinde de yaşıyor!" dedi sevinçle.

Güneş batarken Heidi bana döndü: "Dünya çok değişmiş ama insanların merakı, sevgisi ve arkadaşlığı hiç değişmemiş" dedi. Tam o sırada gözlerimi açtığımda kendimi yine odamda buldum. Ama elimde hâlâ Heidi'nin bana hediye ettiği küçük bir çan sesi çınlıyordu — sanki her şey gerçekmiş gibi.

B) Yazdığınız metni öğretmeninizle yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçiriniz. Varsa hatalarınızı düzeltiniz.

Yazdığım hikayeyi yazım yanlışları ve noktalama hataları yönünden öğretmenimle inceledim. Herhangi bir yanlış çıkmadı.

6. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsileri bularak bunların altını örnekteki gibi çiziniz.

1. Elindeki kitabı bana göstererek bir şeyler söylüyordu.
2. Türkçemizi zenginleştirmek hepimizin görevidir.
3. Abone olunan dergiler okuyucuların adresine gönderilir.
4. Kitap okumadan geçirdiği bir günü bile olmadı
5. Kütüphaneye girdiğinde kendini çok mutlu hissediyor.
6. Her kitap, ufkumuzu genişletecek bir fırsattır.
7. Unutulmaz eserlerin sahibi olan şairimiz, sonsuza dek yaşayacak.
8. Farklı yazarlara ait eserler okuması onu zenginleştiriyor.
9. Odasında birkaç saattir ara vermeksizin kitap okuyor.
10. Eleştirel düşünmek, okuma alışkanlığıyla kazanılabilir.

B) İçinde fiilimsi bulunan üç cümle kurarak cümleleri aşağıya yazınız.

1. Okulun bahçesinde çeşitli oyunlar oynayan çocuklar zil çalınca koşarak içeri girdiler.
2. Kışlık kıyafetlerini dolabın içinde aramaktan yorulmuştu.
3. Kuzeninden gelen mektubu okuduktan sonra katlayıp cebine koydu.

Gelecek Derse Hazırlık

Kütüphane türleri ile ilgili araştırma yapınız.

Kütüphane Türleri

Kütüphaneler, hizmet verdikleri kitle ve amaçlarına göre farklı türlere ayrılır:

1. Milli Kütüphane (Ulusal Kütüphane)

Bir ülkede basılan tüm yayınların toplandığı, ülkenin kültürel belleğini gelecek kuşaklara aktarmayı amaçlayan kütüphanedir. Milli kütüphane, toplumların milli belleğini gelecek kuşaklara aktarma amacıyla beraber diğer kütüphanelerin ötesinde kültür, bilim, edebiyat ve sanat alanında katkıda bulunma amacı güder. Türkiye'de bu görevi Ankara'daki Milli Kütüphane Başkanlığı yürütür.

2. Halk Kütüphaneleri

Herkese açık, en yaygın kütüphane türüdür. Cins, yaş, ırk, milliyet, din, dil, eğitim, kültür, sosyo-ekonomik düzey ve politik görüş farkı gözetmeden herkese ücretsiz hizmet sunarlar ve toplumun okuma alışkanlığını geliştirmeyi amaçlarlar.

3. Üniversite (Akademik) Kütüphaneleri

Öğrencilerin, akademisyenlerin ve araştırmacıların bilgi ihtiyacını karşılamaya yönelik kütüphanelerdir; genellikle bilimsel yayın ve araştırma kaynaklarına ağırlık verirler.

4. Okul Kütüphaneleri

İlkokul ve orta öğretim kurumlarında öğrencilere bireysel okuma alışkanlığı kazandırmayı, kütüphane kullanmayı öğretmeyi amaçlayan kütüphanelerdir.

5. Özel (Araştırma) Kütüphaneleri

Belirli bir konuya veya mesleğe yönelik kaynakların bulunduğu, genellikle sınırlı bir kullanıcı kitlesine (kurum çalışanları, belirli meslek grupları) hizmet veren kütüphanelerdir.

6. Çocuk Kütüphaneleri

Çocuklara özel olarak düzenlenmiş, yaşlarına uygun kitap ve materyallerle erken yaşta okuma sevgisi kazandırmayı hedefleyen kütüphanelerdir.

Bu günlük ders planı emekli Türkçe öğretmeni REHA AŞIK tarafından yapılmıştır